

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณี การแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ท.๑ กับบริษัท ท.๒ และบริษัท ท.๓

ระหว่าง	บริษัท ท.๑	ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ
	บริษัท ท.๒	ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจที่ ๑
	บริษัท ท.๓	ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจที่ ๒

การแจ้งผลการรวมธุรกิจ

ด้วยบริษัท ท.๑ ยื่นแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจ พร้อมเอกสารหลักฐาน ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ เพื่อขอแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ท.๑ กับบริษัท ท.๒ และบริษัท ท.๓ ซึ่งได้กระทำการรวมธุรกิจ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ใช้ในการพิจารณาการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ท.๑ กับบริษัท ท.๒ และบริษัท ท.๓ มีรายละเอียดดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ประกอบธุรกิจ

๑.๑ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ

บริษัท ท.๑ เป็นบริษัทจดทะเบียนนิติบุคคลในประเทศไทย เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) มีรายได้รวมในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน x บาท

ปัจจุบันบริษัท ท.๑ มีบริษัทในเครือจำนวน ๖ บริษัท ที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกัน (Single Economic Entity) ได้แก่ (๑) บริษัท ท.๔ ประกอบธุรกิจเป็นนายหน้าประกันวินาศภัย (๒) บริษัท ท.๕ ประกอบธุรกิจเป็นนายหน้าประกันวินาศภัย (๓) บริษัท ท.๖ ประกอบธุรกิจเป็นนายหน้าประกันชีวิต

(๔) บริษัท ค. ประกอบธุรกิจให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและซอฟต์แวร์ (๕) บริษัท ท.๗ ประกอบธุรกิจลงทุนหรือถือหุ้นในกิจการอื่นทั้งในและต่างประเทศ และ (๖) บริษัท อ. ประกอบธุรกิจให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับของธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ มีบริษัทร่วมทุนจำนวน ๑ บริษัท คือ บริษัท ท.๘ ประกอบธุรกิจให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประกันภัย

๑.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

ธุรกรรมที่ ๑ บริษัท ท.๒ เป็นบริษัทจดทะเบียนนิติบุคคลในประเทศไทย เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจหลัก คือ นายหน้าประกันวินาศภัย มีรายได้รวมในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน x บาท

ธุรกรรมที่ ๒ บริษัท ท.๓ เป็นบริษัทจดทะเบียนนิติบุคคลในประเทศไทย เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจหลัก คือ นายหน้าประกันชีวิต มีรายได้รวมในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน x บาท

๒. ข้อมูลการรวมธุรกิจ

ธุรกรรมที่ ๑ บริษัท ท.๑ เข้าซื้อหุ้นของบริษัท ท.๒ ทั้งหมดจำนวน x หุ้น คิดเป็นร้อยละ ๕๑ ของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงของบริษัท ท.๒

ธุรกรรมที่ ๒ บริษัท ท.๑ เข้าซื้อหุ้นของบริษัท ท.๓ จำนวน x หุ้น คิดเป็นร้อยละ ๕๑ ของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงของบริษัท ท.๓

๓. โครงสร้างผู้ถือหุ้นหลังการรวมธุรกิจ

ภายหลังการรวมธุรกิจบริษัท ท.๑ เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในบริษัท ท.๒ และบริษัท ท.๓ โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ ๕๑ ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด

๔. ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ

เมื่อพิจารณาขอบเขตตลาดจากลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจ พบว่าบริษัท ท.๑ (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกัน (Single Economic Entity) กับบริษัทในเครือบริษัท ท.๑ พบว่า มีบริษัทที่ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับตัวกลางในการซื้อขายประกันภัย คือ (๑) บริษัท ท.๔ ประกอบธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัย (๒) บริษัท ท.๕ ประกอบธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัย และ (๓) บริษัท ท.๖ ประกอบธุรกิจนายหน้าประกันชีวิตสำหรับบริษัท ท.๒ และบริษัท ท.๓ (ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ) ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับตัวกลางในการซื้อขายประกันภัย คือ นายหน้าประกันวินาศภัย และนายหน้าประกันชีวิต ตามลำดับ

ดังนั้น ผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจประกอบธุรกิจที่แข่งขันในตลาดเดียวกัน คือ ๑) ธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัย และ ๒) ธุรกิจนายหน้าประกันชีวิต

๕. ขอบเขตตลาด

๕.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องเนื่อง (Relevant Product Market)

เมื่อพิจารณาความสามารถในการทดแทนกันของช่องทางการซื้อประกันภัยในแต่ละช่องทาง พบว่า มีลักษณะการให้บริการที่แตกต่างกัน กล่าวคือ นายหน้าประกันภัยและธนาคารพาณิชย์เป็นช่องทางที่เหมาะสมสำหรับผู้บริโภคที่ยังไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าต้องการการประกันภัยในรูปแบบใด เนื่องจากนายหน้าประกันภัยและธนาคารพาณิชย์สามารถชี้แนะตัวเลือกที่หลากหลายให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคได้มากที่สุด ทำให้เกิดความสะดวกสบายกับผู้บริโภคเนื่องจากไม่จำเป็นต้องหาข้อมูลเอง ในขณะที่ช่องทางการซื้อขายประกันภัยรูปแบบตัวแทนประกันภัยหรือรูปแบบบริษัทประกันภัยจะสามารถเสนอขาย

ประกันภัยให้กับผู้บริโภคได้เฉพาะของบริษัทตนเองเท่านั้น ซึ่งเหมาะกับผู้บริโภคที่มีวัตถุประสงค์ที่แน่นอน ในการซื้อประกันภัยของบริษัทนั้น ๆ

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณารูปแบบการประกอบธุรกิจของผู้ให้บริการซื้อขายประกันภัย ในแต่ละช่องทาง พบว่า มีรูปแบบการประกอบธุรกิจที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน กล่าวคือ ตัวแทนประกันภัย เป็นบุคคลธรรมดาซึ่งทำหน้าที่ชักชวนและเสนอขายประกันภัยของบริษัทประกันภัยที่ตนเองสังกัดอยู่ในขณะที่ นายหน้าประกันภัยนั้น ส่วนใหญ่มักเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นเพื่อประกอบธุรกิจในการซื้อช่องทางเสนอ ขายผลิตภัณฑ์ประกันภัยจากหลากหลายบริษัทโดยไม่จำกัดเพียงบริษัทใดบริษัทหนึ่ง สำหรับธนาคารพาณิชย์ แม้ว่าจะมีการให้บริการซื้อขายประกันภัย แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนรายได้ของธนาคารพาณิชย์ พบว่า รายได้จากค่าธรรมเนียมขายประกันภัย คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ ๑๐ ของรายได้รวม แสดงให้เห็นว่า ธุรกิจหลักของธนาคารพาณิชย์มิใช่การขายประกันภัย

เมื่อพิจารณาประกันภัยทั้งสองประเภท สามารถตอบวัตถุประสงค์การใช้บริการของผู้บริโภคที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ประกันชีวิตเป็นประกันภัยที่ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนเมื่อเกิดความเสียหาย แก่ชีวิต ในขณะที่ประกันวินาศภัยจะคุ้มครองเมื่อเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของผู้เอาประกัน ภัย นอกจากนี้ การขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตหรือประกันวินาศภัยนั้น จะต้องขอใบอนุญาตจาก คปภ. ซึ่งประกันภัยทั้งสองประเภทข้างต้นต้องขอใบอนุญาตแตกต่างกัน

ดังนั้น ขอบเขตตลาดที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการรวมธุรกิจกรณีนี้ คือ ตลาดธุรกิจนายหน้า ประกันวินาศภัย และตลาดธุรกิจนายหน้าประกันชีวิต

๕.๒ ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market)

เมื่อพิจารณาขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์ พบว่า ธุรกิจนายหน้าประกันภัยมีการให้บริการ การประกันภัยทั่วประเทศ เนื่องจากมีสาขาครอบคลุมทั่วประเทศผู้บริโภคสามารถเข้าถึงการบริการ การประกันภัยได้อย่างสะดวกสบายและบทบาทของนายหน้าประกันภัยที่เป็นตัวกลางในการประสานงานซื้อขาย ประกันภัยให้กับบริษัทประกันภัย มีลักษณะการดำเนินงานและการให้บริการในลักษณะเดียวกัน รวมถึงนโยบาย และรูปแบบประกันภัยถูกกำหนดโดยบริษัทประกันภัยจากส่วนกลาง จึงไม่ได้มีความแตกต่างกัน

ดังนั้น ขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง คือ ประเทศไทย

๖. ส่วนแบ่งตลาด

จากการศึกษาขอบเขตตลาดในตลาดด้านการให้บริการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการรวมธุรกิจกรณีนี้ คือ ตลาดธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัย และตลาดธุรกิจนายหน้าประกันชีวิต

๖.๑ ตลาดธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัย

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัย พบว่า บริษัท ท.๑ และ บริษัท ท.๒ มีส่วนแบ่งตลาดอยู่ที่ร้อยละ x และ x ตามลำดับ บริษัท ท.๑ เป็นผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก โดยมีส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓) ก่อนการรวมธุรกิจอยู่ที่ร้อยละ ๑๗.๖๗ และ หลังการรวมธุรกิจอยู่ที่ร้อยละ ๑๗.๗๒ จึงไม่เข้าข่ายหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

๖.๒ ตลาดธุรกิจนายหน้าประกันชีวิต

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดธุรกิจนายหน้าประกันชีวิต พบว่า บริษัท ท.๑ และ บริษัท ท.๓ มีส่วนแบ่งตลาดอยู่ที่ร้อยละ x และ x ตามลำดับ จึงไม่เข้าข่ายหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจ

ซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ “ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ” ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดว่า “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หมายความว่า การรวมธุรกิจที่ยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป และไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด”

ประเด็นวินิจฉัย

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ท.๑ รวมธุรกิจกับบริษัท ท.๒ และบริษัท ท.๓ ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คำวินิจฉัย

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่บริษัท ท.๑ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ ได้ดำเนินการเข้าซื้อหุ้นของบริษัท ท.๒ และบริษัท ท.๓ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจในสัดส่วนร้อยละ ๕๑ ของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด ซึ่งการเข้าซื้อหุ้นดังกล่าวเป็นการเข้าซื้อหรือได้มาซึ่งหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง เพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจอื่น ตามข้อ ๔ (๒) ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยความสะดวก หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ (๑) ตลาดธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัย (๒) ตลาดธุรกิจนายหน้าประกันชีวิต และตลาดด้านภูมิศาสตร์ เป็นตลาดในประเทศ พบว่า ทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ ไม่มีผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด เนื่องจากไม่มีผู้ประกอบธุรกิจรายใดที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาเกินกว่าร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๑) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด และไม่มีผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรกที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมารวมกันเกินกว่าร้อยละ ๗๕ ขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศดังกล่าว โดยเมื่อพิจารณายอดเงินขายในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจของบริษัท ท.๑ และบริษัท ท.๒ ในตลาดธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัย มียอดเงินขายเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป จะถือว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวเป็น “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง” ตามความในข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ และสำหรับกรณีการรวมธุรกิจของบริษัท ท.๑ และบริษัท ท.๓

ในตลาดธุรกิจนายหน้าประกันชีวิต มียอดเงินขายไม่ถึงหนึ่งพันล้านบาท จึงไม่เข้าข่ายต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

กรณีการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ท.๑ และบริษัท ท.๒ ซึ่งเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิด การลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัย จึงเข้าข่ายต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยที่บริษัท ท.๑ ซึ่งทำการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ ได้แจ้งผลการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ ถือเป็นกรแจ้งผลการรวมธุรกิจ ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ สำหรับกรณีการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ท.๑ และบริษัท ท.๓ ซึ่งไม่เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิด การลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดธุรกิจนายหน้าประกันชีวิต จึงไม่เข้าข่ายต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติเอกฉันท์รับทราบการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่าง บริษัท ท.๑ กับบริษัท ท.๒ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ และรับทราบการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ท.๑ กับบริษัท ท.๓ ที่ไม่เข้าข่ายต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๑๘ เมษายน ๒๕๖๕